

Na starcie otrzymujesz od nas 104 punkty – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz dodatkowo 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników i innych pomocy naukowych. Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Zgłaszaj wszelkie nieprawidłowości. Wyniki konkursu będą dostępne 6 tygodni po konkursie.

Życzymy sukcesów i zapraszamy do testu konkursowego Omnibus!

Objęcie rządów w Wielkopolsce i na Pomorzu

W myśl paktu czterech książąt ziemie po Przemysławie II miały przejść w posiadanie jego brata ciotecznego Henryka, księcia głogowskiego. Przeciwni jednak takiemu rozwiązaniu byli panowie wielkopolscy i pomorscy. Po pogrzebie księcia Przemysława odbyli radę, na której do objęcia rządów w obu dzielnicach wezwali Władysława Łokietka, uznając, że mają największe prawo decydowania o wyborze nowego władcy, a nie układy poprzedniego monarchy. Podstawą prawną na jakiej możnowładcy oparli decyzję o sukcesji Władysława Łokietka po Przemysławie II było małżeństwo z Jadwigą, bliską krewną zamordowanego króla. Władysław Łokietek jako małżonek Jadwigi, córki Bolesława, księcia kaliskiego mógł wysuwać swoje roszczenia tylko do księstwa kaliskiego z tego powodu, że Bolesław obiecał mu dać ziemie w Wielkopolsce lub 120 grzywien tytułem posagu. Do ziemi pomorskiej nie miał żadnych dziedzicznych praw.

Do Wielkopolski wtargnęły wojska Henryka III Głogowczyka. Prawdopodobnie do wojny nie doszło, gdyż Władysław Łokietek chociaż otrzymał władzę z rąk panów wielkopolskich cały czas uznawał prawa księcia głogowskiego do tych ziem. Do układu doszło dnia 10 marca 1296 w Krzywiniu, gdzie Władysław zgodził się oddać Głogowczykowi część Wielkopolski na zachód i południe od granicy biegnącej rzeką Obrą i Wartą aż do ujścia do niej Noteci oraz ustanowić swoim następcą w całej Wielkopolsce w wypadku swojej bezpotomnej śmierci (w chwili podpisywania układu nie posiadał Łokietek synów), najstarszego syna Henryka III – Henryka IV Wiernego, którego księżę kujawski przy tej okazji usynowił. Henryk IV Wierny bez względu na narodziny męskich potomków Władysława miał w chwili osiągnięcia pełnoletniości otrzymać z jego rąk księstwo poznańskie. Dziеляcy Wielkopolskę układ w Krzywiniu nie załatwił wszystkich spornych spraw, zwłaszcza wobec faktu, że wkrótce na świat przyszli męscy dziedzice Łokietka. Rządy Łokietka w jego części Wielkopolski nie były udane, ponieważ rozpanoszyli się w niej bandyci i rosła w siłę opozycja wewnętrzna, na której czele stanął biskup poznański Andrzej Zaremba (istnieją podejrzenia, przez część historyków negowane, że Andrzej rzucił nawet na Łokietka kłutwę kościelną). Także arcybiskup Jakub Świnka widząc, że księżę kujawski ma problemy ze sprawnym rządzeniem, coraz bardziej oddalał się od swojego wcześniejszego protegowanego. W 1298 pomiędzy opozycją wielkopolską a Henrykiem III Głogowczykiem doszło w Kościanie do zawarcia porozumienia, na mocy którego, w zamian za urzędy w przyszłym odnowionym królestwie opozycja zdecydowała się poprzeć jego kandydaturę na tron Wielkopolski.

https://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_I_%C5%81okietek

1. Powyższy tekst poświęcony jest problematyce:

- A) historycznej   B) kulturalnej   C) społecznej   D) aktualnej

2. W swojej wypowiedzi piszący:

- A) koncentruje się na faktach   B) przywołuje legendę
C) prezentuje wyniki własnych badań   D) odwołuje się do wydarzeń potwierdzonych przez historyków

3. Przedstawione wydarzenia dzieją się:

- A) w XIII w.   B) przed bitwą pod Grunwaldem
C) po śmierci Przemysła II   D) w czasach młodości Kazimierza Wielkiego

4. Temat powyższego można zdefiniować za pomocą sformułowania:

- A) walka o rządy w Wielkopolsce   B) walka Łokietka o koronę
C) początki państwa polskiego   D) relacje Łokietka z Henrykiem III Głogowczykiem

5. Piszący w swoim tekście:

- A) nie cytuje   B) przywołuje opinię innych badaczy
C) przywołuje tekst kroniki   D) nie ukrywa braku wiedzy w niektórych kwestiach

6. Z tekstu wynika, że Łokietek:

- A) cieszył się poparciem możnowładców wielkopolskich i pomorskich   B) zawsze odnosił sukcesy
C) był politykiem nieskłonny do kompromisów   D) potrafił postępować rozważnie

7. Henryk III był:

- A) panem Głogowa   B) kuzynem Przemysła II
C) spadkobiercą Przemysła II   D) władcą który potrafił zabiegać o poparcie możnowładców

8. Nie jest prawdą, że Łokietek:

- A) nie miał dziedzicznych praw do rządów w księstwie kaliskim B) w ziemi pomorskiej miał widoki na objęcie rządów
C) cieszył się poparciem biskupa poznańskiego D) usynowił Henryka III

9. Podstawą prawną zbrojnej interwencji Henryka III:

- A) był pakt czterech książąt B) był osobisty zatarg z Łokietkiem
C) był problem z ustaleniem dziedzictwa w ziemi kaliskiej D) było małżeństwo z córką księcia kaliskiego

10. W swoim tekście piszący podaje:

- A) przyczynę utraty przez Łokietka poparcia arcybiskupa B) dowody na słabość rządów Łokietka w Wielkopolsce
C) skutki klątwy kościelnej rzuconej na Łokietka D) powód odsunięcia się od Łokietka arcybiskupa

11. W tekście padają nazwy:

- A) rzek B) miast C) dzielnic kraju D) wielkich bitw

12. Prawdopodobnie do wojny nie doszło – podkreślone słowo wyraża:

- A) przypuszczenie B) negację C) zdziwienie D) krytykę

13. Podział Wielkopolski wynikał z faktu, że Łokietek:

- A) przegrał wojnę B) uznawał prawa dziedziczne Głogowczyka
C) utracił poparcie możnowładców D) spodziewał się korzyści majątkowych

14. Z tekstu można wywnioskować, że:

- A) wielkopolska opozycja wewnętrzna popierała Henryka III B) Henryk III obiecał możnowładcóm wielkopolskim urzędy
C) opozycja w Wielkopolsce nie miała szans na powodzenie D) Głogowczyk używał przede wszystkim argumentu siły

15. W zdaniu: *ziemie po Przemysławie II miały przejść w posiadanie jego brata ciotecznego*:

- A) podmiotem jest wyraz *ziemie* B) jest jedno orzeczenie C) wyraz brata jest przydawką D) nie ma dopełnienia

16. Wyraz *jego*:

- A) odmienia się przez przypadki B) to zaimek
C) jest dwusylabowy D) ma tyle samo samogłosek co spółgłosek

17. Wyraz *przejść*:

- A) jest jednosylabowy B) może być rzeczownikiem lub czasownikiem
C) jest czasownikiem w formie bezokolicznika D) ma tyle samo liter co głosek

18. Ubezdźwięczenie zachodzi w wyrazie:

- A) kujawski B) przejść C) bliską D) klątwę

19. W wyrazie *ziemie* :

- A) występuje „i” zmiękczone B) są dwie samogłoski C) końcówką jest –e D) są dwie sylaby

20. Rzeczownikiem jest wyraz:

- A) roszczenia B) decydowanie C) wyborze D) powodu

21. W zdaniu: *wkrótce na świat przyszli męscy dziedzice Łokietka*

- A) podmiotem jest wyraz *dziedzice* B) występuje okolicznik
C) jest przydawka D) występuje podmiot domyślny

22. Wyraz *wkrótce*:

- A) to przysłówek B) należy do nieodmiennej części mowy
C) jest dwusylabowy D) w wymowie różni się od zapisu

23. Czasownikiem w formie nieosobowej jest wyraz:

- A) dać B) widząc C) śmierć D) poprzeć

24. W wypowiedzeniu: *Rządy Łokietka w jego części Wielkopolski nie były udane, ponieważ rozpanoszyli się w niej bandyci i rosła w siłę opozycja wewnętrzna*

- A) zawiera zdanie współrzędne łączne B) zawiera zdanie współrzędne przeciwstawne
C) zawiera zdanie podrzędne okolicznikowe przyczyny D) jest tylko jedno orzeczenie

25. Wyraz *w* i *jego*:

- A) to różne części mowy B) to przyimek i zaimek
C) oba należą do nieodmiennych części mowy D) są jednosylabowe

26. Ubezdźwięczenie zachodzi w wyrazie:

- A) wypadku B) kujawski C) przyszłym D) poprzeć